

2017-05-29

Socialnämnden

Dnr Son 2017/101

Granskningsrapport avseende uppföljningsrutiner vid myndighetsbeslut inom LSS – Yttrande

Säkerställa att styrdokument och rutiner kompletteras och färdigställs avseende myndighetsutövningen

Idag använder enheten funktionsnedsättning en rutinhandbok och tillämpningsanvisningar som vägledning i det dagliga arbetet med handläggning och myndighetsutövning. Dessa dokument utgår från nämndens riktlinjer och är ett levande dokument som utvecklas och uppdateras regelbundet när tillägg och kompletteringar behöver göras. Alla förändringar ska vara granskade och godkända av enhetschef.

När KPMG gjorde sin granskning fanns färdigskrivna uppdateringar som ännu inte lagts in i rutinhandbok och tillämpningsanvisningar, mest beroende på att det nyligen varit chefsbyte. Nu är de flesta av dessa uppdateringar gjorda. Gruppleddare och enhetschef arbetar vidare med det arbetet och senast den 30 juni 2017 ska de planerade uppdateringarna vara gjorda.

I april 2017 hade enheten funktionsnedsättning två planeringsdagar där fokus låg på arbetet med rutiner samt arbete i utvecklingsgrupperna. Under varje enhetsmöte presenterar dessutom varje utvecklingsgrupp kortfattat hur långt de kommit med sitt arbete och lyfter frågor som de behöver bolla med enhetschef och gruppleddare för att komma vidare i arbetet.

I utvecklingsarbetet finns också planering för att tillsammans med systemförvaltare lägga in nya frastexter (hjälpstexter) i verksamhetssystemet som stöd i arbetet.

För att borra ändå djupare i förbättringsområdena gällande personlig assistans har socialförvaltningen lämnat uppdrag dels till PwC, dels till Lindblad Juristbyrå AB för att eventuellt få fram ytterligare åtgärder som skulle kunna bidra till en säkrare hantering av personlig assistans.

Säkerställa att omprövningar sker innan tidsbegränsade beslut går ut

På grund av bemanningssituationen på enheten funktionsnedsättning har omprövningar inte hunnits med. Det har inte funnits handläggare på alla tjänster och de konsulter som har funnits för att stärka upp har varit tvungna att prioritera akuta ärenden.

Sedan granskningsrapporten kom har barn- och ungdomsteamet varit fulltaligt, vilket har resulterat i att andelen beslut som inte omprövats har minskat. I februari var

andelen icke omprövade beslut 15 procent, i april hade andelen minskat till 11 procent. Barn- och ungdomsteamet fortsätter att arbeta fokuserat med omprövningar gällande personlig assistans även framöver.

I vuxenteamet LSS har bemanningen varit ansträngd även under våren, på grund av att två medarbetare varit sjukskrivna. Andelen icke omprövade beslut var i april 24 procent. Från och med september 2017 kommer teamet att vara fulltaligt och kunna arbeta vidare med fokus på omprövningar, framför allt gällande personlig assistans.

Gruppledaren har även påbörjat en översyn gällande fördelningen av antal ärenden per handläggare inom teamen. Det har varit en liten snedfördelning av ärenden, och den ska nu rättas till. Omfördelningen kommer att bli klar i samband med att medarbetare finns på alla tjänster.

Vidta åtgärder för att främja en stabilare bemanningssituation

Från september 2017 kommer det att finnas medarbetare på samtliga tjänster på enheten funktionsnedsättning. Enheten ser också över andra åtgärder som kan leda till en stabilare bemanningssituation.

Det är viktigt att medarbetarna är delaktiga och känner att de bidrar till utvecklingsarbetet på enheten. Att få möjligheten att bidra till utvecklingsarbetet och att få kompetenshöjning är något som efterfrågas väldigt tydligt i medarbetarsamtalen.

Delaktighet i utvecklingsarbetet

På enheten funktionsnedsättning arbetar medarbetarna i olika utvecklingsgrupper, två av dessa är ”introduktionsgruppen” och ”personlig assistansgruppen”.

I introduktionsgruppen har man under våren tagit fram en ny checklista som ska användas vid introduktion av medarbetare på enheten. Checklistan ska säkerställa att nyanställda får en fullvärdig och tillräcklig introduktion som grund för sitt arbete.

I utvecklingsgruppen för personlig assistans arbetar man för att ytterligare se över bedömningar, skapa tillämpningsanvisningar och säkra upp enhetens rutiner kring processen gällande assistansärenden enligt LSS. Utvecklingsarbetet ska också leda till att ett utredningsverktyg tas fram för att utredningarna ska bli mer lika och tydliga för brukaren.

Kompetensutveckling

Enheten funktionsnedsättning ansökte om och erhöll medel från Kompetensfonden för kompetensutveckling av nyanställda handläggare. Genom dessa medel har samtliga nyanställda handläggare haft två utbildningsdagar inom socialrätt med inriktning mot området funktionshinder.

Under våren kommer enhetschef att göra en kompetenskartläggning för att arbeta fram en ansökan om medel för utbildning i handläggning av personlig assistans.

Ärendegenomgång och genomgång av ärendemängd

Under våren har gruppleddare och enhetschef haft ärendegenomgångar med samtliga handläggare. Fokus för genomgången har varit ärendemängd och svåra ärenden. Denna typ av genomgångar kommer att göras regelbundet framöver. Under vårens

ärendegenomgångar blev det tydligt att ärendemängden bland handläggarna i vuxenteamet LSS är för högt (mellan 85 och 100 ärenden) samt att ärendena är ojämnt fördelade. Detta har lett till en omfördelning av resurser inom enheten med ändrad ärendefördelning som följd, så att ärendemängden i höst kommer att ligga på cirka 70 ärenden per handläggare.

Utredning av möjligheten att införa sextimmars arbetsdag

Förvaltningen utreder möjligheten att införa sextimmars arbetsdag, något som förhoppningsvis skulle kunna vara en positiv åtgärd utifrån en arbetsmiljöaspekt samt att det skulle kunna få medarbetare att stanna kvar på enheten.

Jämförande analyser med andra kommuner

Kostnadsutvecklingen i Järfälla kommun har varit påtaglig de senaste åren (2013-2016). Det är en utveckling som är likartad i Stockholm läns övriga kommuner men också i andra kommuner i Sverige.

För närvarande finns det inga officiella nyckeltal som mäter andel av befolkningen som är beviljad insatsen personlig assistans via LSS eller SFB, samt genomsnittskostnaden per LSS-insats för egen regi respektive privata utförare. Det hade varit väldigt värdefullt att kunna följa sådana nyckeltal över tid och jämföra med andra kommuner. Dock finns det framtaget som ett utvecklingsnyckeltal att mäta kostnad personlig assistans SFB brutto (egen regi), kronor per/timme. Än så länge har kommunerna inte börjat lämna in underlag för detta nyckeltal. Detta blir ett av flera nyckeltal som blir viktigt att följa framöver.

Andra officiella nyckeltal som finns publicerade till och med 2015 som kan vara värdefulla att titta på är:

	2013	2014	2015	Utveckl. 2015 - 2013 (%)	
Invånare 0-64 år med insatser enl. LSS, andel (%)	Järfälla	0,74	0,73	0,76	2,70%
	Täby	0,54	0,61	0,63	16,67%
	Sollentuna	0,63	0,67	0,71	12,70%
	Haninge	0,67	0,72	0,70	4,48%
Nettokostnadsavvikelse LSS, (%)	Järfälla	-2,1	4,1	-0,5	
	Täby	13,2	10,0	5,6	
	Sollentuna	12,6	12,6	7,2	
	Haninge	4,1	2,8	5,2	
Kostnad personlig assistans enl. LSS/SFB exkl. ersättning från Försäkringskassan, kr/inv 0-64 år	Järfälla	1 172	1 115	1 334	13,82%
	Täby	1 000	939	818	-18,20%
	Sollentuna	759	773	916	20,69%
	Haninge	760	975	924	21,58%

I ovanstående tabell kan analys göras av tre nyckeltal över tid (2013-2015), samt jämförelse med liknande kommuner som har tagits fram i Kolada i en så kallad likhetsutsökning. Värden för 2016 kommer att publiceras senare under året av statistiska centralbyrån.

Invånare 0-64 år med insatser enl. LSS andel (%)

Järfälla kommun har en marginell ökning över tid och i jämförelse med de andra kommunerna, dock är andelen högst i jämförelse med de andra kommunerna.

Nettokostnadsavvikelse LSS % (avvikelse i procent mellan nettokostnad och referenskostnad för LSS, kr/invånare).

Syftet är att kunna jämföra den egna kommunen med liknande kommuner i övriga Sverige. Positiva värden indikerar högre kostnadsläge än statistiskt förväntat och negativa värden ett lägre kostnadsläge än statistiskt förväntat. För Järfälla kommun är nettokostnadsavvikelsen -0,5 % (2015) vilket innebär att kostnadsläget är lägre än förväntat. De jämförande kommunerna ligger alla med positiv nettokostnadsavvikelse och har därmed ett högre kostnadsläge än statistiskt förväntat.

Kostnad personlig assistans enl. LSS/SFB exkl. ersättning från Försäkringskassan, kr/inv 0-64 år

Järfälla kommun har en kostnad per invånare som är betydligt högre än jämförda kommuner. Dock är kostnadsökningen från 2013 till 2015 lägre än i övriga kommuner, förutom Täby, där kostnaden har minskat. I detta fall skulle det kunna vara intressant att se om Täby gjort några särskilda åtgärder för att minska kostnader och vilken analys de gjort.

Se övermöjligheten att besluta om lägre ersättning för personlig assistans

Järfälla kommuns egen regi har idag svårigheter att gå runt på den timersättning som finns. De gör därför en genomgång för att se om det finns personer som de skulle kunna ansöka om högre ersättning för hos Försäkringskassan. Att minska nivån på timersättningen skulle alltså innebära svårigheter för kommunens egen regi.

Tydliggör ansvar och förutsättningar för utförare egen regi av personlig assistans

Det finns redan idag en överenskommelse/ett uppdrag som gäller enheten för personlig assistans och som motsvarar de överenskommelser/uppdrag som finns för andra verksamheter inom vård och omsorg. I detta uppdrag ingår personlig assistans som en del av uppdraget, förutom insatser som korttidsfamilj, kontaktperson SoL och LS samt korttidstillsyn i hemmet. I överenskommelsen tydliggörs ansvar och förutsättningar för uppdraget bland annat vad gäller uppdragets innehåll, verksamhetens inriktning och målgrupper, personalfrågor, arbetsmiljö- och rehabiliteringsansvar, samarbete, kompetensutveckling, beredskapsplan, sekretess, kvalitetsledningssystem, informationsfrågor, hälso- och sjukvårdsansvar, lex Sarah, klagomålshantering, sjuklöneersättning, dokumentations och förvaring av handlingar, uppföljning och utvärdering med mera. Överenskommelsen tydliggör redan idag ansvar och förutsättningar för utförare egen regi gällande personlig assistans, men det finns, som inom alla områden, alltid möjlighet att förbättra överenskommelserna.

Upprätta genomförandeplaner (gäller utförare)

När det gäller personlig assistans enligt LSS läggs uppdrag på enheten för personlig assistans från enheten funktionsnedsättning. För personlig assistans-ärenden enligt Socialförsäkringsbalken, SFB, tas beslut av försäkringskassan.

Enligt avdelningschef för vård och omsorg och enhetschef för enheten för personlig assistans finns det idag genomförandeplaner i de flesta ärenden gällande personlig assistans. I de fall den enskilde inte har genomförandeplan beror detta på att den enskilde inte vill ha genomförandeplan utan själv vill och förmår arbetsleda sina

personliga assistenter. Den enskilde ser då en genomförandeplan som begränsande mer än som ett stöd.

Genomförandeplanerna finns idag inte inlagda digitalt i verksamhetssystemet Procapita, utan finns endast i pappersform. Dokumentation sköts också idag på papper hemma hos kunden. Ett utvecklingsområde är att dokumentera digitalt direkt in i ett verksamhetssystem, men det måste då kunna ske direkt hemma hos kunden, då de personliga assistenterna utgår från den enskildes hem.

I den överenskommelse som finns med egen regi står det att genomförandeplanen inom två veckor ska redovisas till den handläggare som har skickat uppdraget. Det kan ske genom att genomförandeplanen läggs in i kommunens verksamhetssystem eller att de skickas in per post. Det har inte skett, men det är alltså fullt möjligt för enheten för personlig assistans att redovisa de genomförandeplaner som finns i pappersform. I de fall när den enskilde av sagt sig genomförandeplan kan en notering om detta skrivas och skickas in istället för genomförandeplanen.